

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

**ΘΕΜΑ: εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Σταθμού 4300 MW στο Ελληνόκαστρο Τρικάλων .
Ζητήματα χωροταξικού σχεδιασμού, περιβαλλοντικών επιπτώσεων και κοινωνικής
αποδοχής**

Αξιότιμε κ. Υπουργέ

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα και αποφάσεις αρμόδιων αρχών, έχει εγκριθεί η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος περίπου 430 MW (φαραωνικού χαρακτήρα, εκτάσεως 15.500 στρεμμάτων) στην περιοχή των Αντιχασίων Τρικάλων, της Δημοτικής Κοινότητας Ελληνοκάστρου και σε μικρή απόσταση από έξι ακόμη αγροτικές κοινότητες. Το έργο, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, αναπτύσσεται σε περιοχή με αγροτικό και κτηνοτροφικό χαρακτήρα, καθώς και σε ζώνες που βρίσκονται εντός ή πλησίον περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και της Σημαντικής Περιοχής για τα Πτηνά «Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα».

Περαιτέρω, η εγκατάσταση φέρεται να έχει λάβει άδεια περιβαλλοντικών όρων κατόπιν τροπολογίας που άλλαξε το καθεστώς χαρακτηρισμού των αγροτεμαχίων ως «Γης Υψηλής Παραγωγικότητας», ενώ η έκταση προέρχεται εν μέρει από αναδασμό. Παράλληλα, έχουν εγερθεί ζητήματα ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς ορισμένων εκτάσεων και τη νομιμότητα συμβάσεων μίσθωσης που υπέγραψε τοπικός σύλλογος με την εταιρεία που προωθεί το έργο.

Η τοπική κοινωνία, μέσω του Συλλόγου Ενεργών Πολιτών για την Προστασία του Περιβάλλοντος Αντιχασίων και Μετεώρων (ΣΕΠΑΜ), έχει εκφράσει σοβαρούς προβληματισμούς σχετικά με τις επιπτώσεις του έργου στην ποιότητα ζωής, στην αγροτική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, στην προστασία των υδάτων, καθώς και στην οπτική και αισθητική αλλοίωση του τοπίου που γειτνιάζει με τα Μετέωρα — μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη επισημάνει προς τη χώρα μας ελλείψεις στον χωροταξικό σχεδιασμό για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, καθώς το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ (2008) θεωρείται ξεπερασμένο και ανεπαρκές, γεγονός που έχει οδηγήσει σε παραπομπή της Ελλάδας στο Δικαστήριο της ΕΕ για πλημμελή προστασία περιοχών Natura.

Σύμφωνα με τις αρχές της Οδηγίας RED III (2023/2413/ΕΕ), τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ορίσουν έως το 2026 ειδικές «Περιοχές Επιτάχυνσης ΑΠΕ» (Renewable Acceleration Areas), αποκλείοντας όμως τις ευαίσθητες περιβαλλοντικές ζώνες, εκτός εάν τεκμηριωθεί ότι δεν επηρεάζεται η βιοποικιλότητα. Παρά ταύτα, συνεχίζουν να αδειοδοτούνται μεγάλα έργα ΑΠΕ χωρίς ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό, χωρίς διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες και χωρίς δημοσιοποίηση όλων των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, όπως επιτάσσουν οι αρχές της διαφάνειας.

Η υφιστάμενη πρακτική χωροθέτησης έργων ΑΠΕ στη χώρα μας καταδεικνύει ένα πρότυπο ανάπτυξης που χαρακτηρίζεται από αποσπασματικότητα και έλλειψη εθνικού σχεδίου. Οι αδειοδοτήσεις προχωρούν κατά περίπτωση, χωρίς σαφή αξιολόγηση της φέρουσας ικανότητας των τοπικών οικοσυστημάτων και κοινωνιών, χωρίς ενιαία στρατηγική για τη χωρική κατανομή των έργων και συχνά χωρίς την απαιτούμενη κοινωνική συναίνεση. Με τον τρόπο αυτό, η ενεργειακή μετάβαση κινδυνεύει να μετατραπεί από εργαλείο βιώσιμης ανάπτυξης σε πεδίο εξυπηρέτησης μεμονωμένων επιχειρηματικών συμφερόντων, εις βάρος της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

Δεδομένων των ανωτέρω και της ανάγκης να εξασφαλιστεί τόσο η ενεργειακή μετάβαση όσο και η κοινωνική συνοχή, η περιβαλλοντική προστασία και η δικαιοσύνη στον χωροταξικό σχεδιασμό

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ

- 1. Πώς διασφαλίζεται ότι η χωροθέτηση του έργου των 400 MW στα Αντιχάσια Τρικάλων συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για**

τις ΑΠΕ και με τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις της Οδηγίας RED III σχετικά με τις «Περιοχές Επιτάχυνσης»;

2. Έχει εξεταστεί εάν η εγκατάσταση επηρεάζει περιοχές του Δικτύου Natura 2000 και τη Σημαντική Περιοχή για τα Πτηνά «Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα»; Υπάρχει γνωμοδότηση των αρμόδιων περιβαλλοντικών φορέων (ΟΦΥΠΕΚΑ, Δασική Υπηρεσία, Αρχαιολογική Υπηρεσία κ.λπ.);
3. Προηγήθηκε επαρκής δημόσια διαβούλευση με τις τοπικές κοινότητες και την τοπική αυτοδιοίκηση, σύμφωνα με τις αρχές συμμετοχής του κοινού που προβλέπονται από τη Σύμβαση του Aarhus και την ελληνική νομοθεσία;
4. Πώς ελέγχθηκε η πληρότητα και η αξιοπιστία της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), ιδίως ως προς την επίδραση του έργου στην αγροτική δραστηριότητα, στην κτηνοτροφία και στη θερμική αλλοίωση του μικροκλίματος της περιοχής;
5. Έχουν διερευνηθεί ζητήματα νομιμότητας των συμβάσεων μίσθωσης μεταξύ τοπικών συλλόγων και της αναδόχου εταιρείας, καθώς και η ενδεχόμενη εμπλοκή δημοτικών εκτάσεων;
6. Υπάρχει πρόθεση από το Υπουργείο να εξετάσει, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ και τους τοπικούς φορείς, εναλλακτική χωροθέτηση ή αναθεώρηση των υφιστάμενων εγκρίσεων, ώστε να προστατευθεί η γεωργική γη, το φυσικό τοπίο και οι κοινότητες της περιοχής;
7. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει άμεσα στην αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, ενσωματώνοντας σαφείς κανόνες για τη χωροθέτηση έργων μεγάλης κλίμακας σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μανώλης Χριστοδουλάκης

Φραγκίσκος Παρασύρης

